

Στην εφηβεία ο νέος αποχωρίζεται ουσιαστικά τους γονείς και εγκαταλείπει σταδιακά την παντοδυναμία του παιδιού. Ενώ ήταν πάντα στο επίκεντρο της προσοχής των γονιών, τώρα θα πρέπει να αναλάβει ο ίδιος ευθύνες. Η προσκόλληση στην οικογένεια («Θα τα καταφέρω μόνος μου;», «Θα είναι η οικογένειά μου καλά;»...) μαρτυρά τη δυσκολία αποχωρισμού και αυτό έχει επιπτώσεις στις κοινωνικές συναναστροφές του νέου. Στο άλλο άκρο βρίσκεται η ψευδοωριμότητα, δηλαδή η αίσθηση ότι ο έφηβος είναι πολύ ώριμος και μπορεί να τα αντιμετωπίσει όλα μόνος του.

Επίσης, η απομάκρυνση των νέων κατά την περίοδο της εφηβείας προκαλεί «κρίση» στους γονείς οι οποίοι δεν ξέρουν πώς να τη διαχειριστούν. Ο έφηβος δοκιμάζει συμπεριφορές διαφορετικές από των γονιών του για να εδραιώσει έτσι τη δική του **ταυτότητα**. Έρχεται σε σύγκρουση μαζί τους, όταν αυτοί θέλουν να τον συμβουλέψουν. Ακόμη, έχει την τάση να απομυθοποιεί τους γονείς του. **Αρνείται** τη γνώση των γονιών του, που τη βρίσκει παλιά και όχι αυθεντική. Θέλει να δημιουργήσει ο ίδιος τη γνώση. Δεν αποδέχεται συμβουλές, ιδίως όταν αυτές υπονοούν «εσύ δεν ξέρεις». Σε περίπτωση που οι γονείς είναι **υπερπροστατευτικοί** (ελέγχουν υπερβολικά τη ζωή των παιδιών τους) και συνάμα δεν έχουν προσωπική ζωή, αλλά η ζωή τους εξαρτάται από τη ζωή των παιδιών, είναι πολύ πιθανό να προκληθούν **συγκρούσεις** στην οικογένεια.

Οι γονείς των οποίων τα παιδιά βρίσκονται στην εφηβεία θα πρέπει να είναι σταθεροί, αλλά ταυτόχρονα και ευέλικτοι. Όπως αλλάζει το παιδί, έτσι θα πρέπει και η στάση του γονιού να διαφοροποιείται σιγά-σιγά, προσφέροντας όμως πάντα σταθερότητα. Για παράδειγμα, οι υπαναχωρήσεις της μητέρας ή του πατέρα από το καθήκον τους να βοηθήσουν το παιδί τους να «απογαλακτισθεί» μπορεί να παγιδεύσουν τον έφηβο και να μην τον αφήσουν να προχωρήσει προς την αυτονομία, γιατί θα νιώθει ενοχές επειδή τους «εγκαταλείπει».

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Ποιες συμπεριφορές, σύμφωνα με τον συγγραφέα, υιοθετούν οι έφηβοι για να δηλώσουν ότι διαμορφώνουν ανεξάρτητη προσωπικότητα; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Στους τρόπους με τους οποίους ο συγγραφέας επιτυγχάνει τη συνοχή του κειμένου περιλαμβάνεται και η επανάληψη. Να επισημάνετε τις λέξεις του κειμένου που επαναλαμβάνονται.

(μονάδες 10)

B1. Να συντάξετε μία παράγραφο 40-50 λέξεων στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις του κειμένου με **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **κρίση, ταυτότητα, αρνείται, υπερπροστατευτικοί, συγκρούσεις.**

(μονάδες 10)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις υπογραμμισμένες φράσεις/προτάσεις του κειμένου χρησιμοποιούνται με κυριολεκτική / δηλωτική και ποιες με μεταφορική/συνυποδηλωτική σημασία:

1. «Η προσκόλληση στην οικογένεια μαρτυρά τη δυσκολία αποχωρισμού και αυτό έχει επιπτώσεις στις κοινωνικές συναναστροφές του νέου».
2. «Η αίσθηση ότι ο έφηβος είναι πολύ ώριμος και μπορεί να τα αντιμετωπίσει όλα».
3. «Ο έφηβος δοκιμάζει συμπεριφορές διαφορετικές από των γονιών του, για να εδραιώσει έτσι τη δική του ταυτότητα».

(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Κατά την περίοδο της εφηβείας, σύμφωνα με τον συγγραφέα, ο νέος είτε δυσκολεύεται να αποχωριστεί την οικογένειά του, είτε αποκτά την αίσθηση ότι μπορεί να ανταπεξέλθει σε οποιοδήποτε πρόβλημα ανακύψει, γιατί πιστεύει ότι έχει ωριμάσει. Παράλληλα δοκιμάζει συμπεριφορές διαφορετικές από αυτές των γονιών και όχι μόνο έρχεται σε σύγκρουση μαζί τους, αλλά αμφισβητεί συχνά τη γνώση και την εμπειρία που έχουν κατακτήσει, θεωρώντας ότι είναι παρωχημένες.

A2.

εφηβεία, γονείς, οικογένεια, παιδί.

B1. Κατά την περίοδο της εφηβείας παρατηρείται συχνά το φαινόμενο, να δοκιμάζονται οι σχέσεις γονέων-παιδιών, με τους πρώτους να μην γνωρίζουν πως να διαχειριστούν αυτή την κρίση. Παράλληλα, ο νέος ζητά τη νέα του ταυτότητα και αρνείται κάθε συμβουλή, ενώ οι γονείς γίνονται υπερπροστατευτικοί με αποτέλεσμα να δημιουργούνται σύγκρούσεις.

B2.

- 1 μεταφορικά
- 2 κυριολεκτικά
- 3 μεταφορικά

Στην εφηβεία ο νέος αποχωρίζεται ουσιαστικά τους γονείς και εγκαταλείπει σταδιακά την παντοδυναμία του παιδιού. Ενώ ήταν πάντα στο επίκεντρο της προσοχής των γονιών, τώρα θα πρέπει να αναλάβει ο ίδιος ευθύνες. Η προσκόλληση στην οικογένεια («Θα τα καταφέρω μόνος μου;», «Θα είναι η οικογένειά μου καλά;»...) μαρτυρά τη δυσκολία αποχωρισμού και αυτό έχει **επιπτώσεις** στις κοινωνικές συναναστροφές του νέου. Στο άλλο άκρο βρίσκεται η ψευδοωριμότητα, δηλαδή η αίσθηση ότι ο έφηβος είναι πολύ ώριμος και μπορεί να τα αντιμετωπίσει όλα μόνος του.

Επίσης, η απομάκρυνση των νέων κατά την περίοδο της εφηβείας **προκαλεί** «κρίση» στους γονείς οι οποίοι δεν ξέρουν πώς να τη διαχειριστούν. Ο έφηβος δοκιμάζει συμπεριφορές διαφορετικές από των γονιών του για να εδραιώσει έτσι τη δική του ταυτότητα. Έρχεται σε σύγκρουση μαζί τους, όταν αυτοί θέλουν να τον συμβουλέψουν. Ακόμη, έχει την τάση να απομυθοποιεί τους γονείς του. Αρνείται τη γνώση των γονιών του, που τη βρίσκει παλιά και όχι αυθεντική. **Θέλει** να δημιουργήσει ο ίδιος τη γνώση. Δεν αποδέχεται συμβουλές, ιδίως όταν αυτές υπονοούν «εσύ δεν ξέρεις». Σε περίπτωση που οι γονείς είναι υπερπροστατευτικοί (ελέγχουν υπερβολικά τη ζωή των παιδιών τους) και συνάμα δεν έχουν προσωπική ζωή, αλλά η ζωή τους εξαρτάται από τη ζωή των παιδιών, είναι πολύ πιθανό να προκληθούν συγκρούσεις στην οικογένεια.

Οι γονείς των οποίων τα παιδιά βρίσκονται στην εφηβεία θα **πρέπει** να είναι σταθεροί, αλλά ταυτόχρονα και ευέλικτοι. Όπως αλλάζει το παιδί, έτσι θα πρέπει και η στάση του γονιού να διαφοροποιείται σιγά-σιγά, προσφέροντας όμως πάντα σταθερότητα. Για παράδειγμα, οι υπαναχωρήσεις της μητέρας ή του πατέρα από το **καθήκον** τους να βοηθήσουν το παιδί τους να «απογαλακτισθεί» μπορεί να παγιδεύσουν τον έφηβο και να μην τον αφήσουν να προχωρήσει προς την αυτονομία, γιατί θα νιώθει ενοχές επειδή τους «εγκαταλείπει».

ΘΕΜΑΤΑ

A1. Πώς πρέπει, σύμφωνα με το κείμενο, να συμπεριφέρονται οι γονείς στα παιδιά τους κατά την περίοδο της εφηβείας; (60-80 λέξεις)

(μονάδες 15)

A2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στη δεύτερη παράγραφο (*Επίσης...στην οικογένεια*) και την τρίτη παράγραφο (*Οι γονείς... «εγκαταλείπει»*) του κειμένου.

(μονάδες 10)

B1. Να δημιουργήσετε μία πρόταση με καθεμιά συνώνυμη λέξη ή ισοδύναμη φράση των λέξεων με **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **επιπτώσεις, προκαλεί, θέλει, πρέπει, καθήκον.**

(μονάδες 10)

B2. Να επισημάνετε ποιες από τις παρακάτω υπογραμμισμένες φράσεις/προτάσεις χρησιμοποιούνται με κυριολεκτική/δηλωτική και ποιες με μεταφορική/συνυποδηλωτική σημασία:

1. «Η προσκόλληση στην οικογένεια μαρτυρά τη δυσκολία αποχωρισμού και αυτό έχει επιπτώσεις στις κοινωνικές συναναστροφές του νέου».
2. «Η αίσθηση ότι ο έφηβος είναι πολύ ώριμος και μπορεί να τα αντιμετωπίσει όλα».
3. «Ο έφηβος δοκιμάζει συμπεριφορές διαφορετικές από των γονιών του, για να εδραιώσει έτσι τη δική του ταυτότητα».

(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Κατά τον συγγραφέα, οι γονείς με παιδιά στην εφηβεία οφείλουν να επιδεικνύουν σταθερότητα στον τρόπο διαπαιδαγώγησής τους, αλλά και ευελιξία. Η μεταξύ τους σχέση θα πρέπει να μεταβάλλεται σταδιακά, ανάλογα με τις ανάγκες της ηλικίας, προσφέροντας πάντα στα παιδιά τους σταθερότητα. Γι' αυτό, θα πρέπει να βοηθήσουν το νέο να απαγκιστρωθεί σταδιακά από τη συνεχή οικογενειακή φροντίδα, χωρίς όμως να νιώσει εκείνο ότι την εγκαταλείπει. Συνεπώς, δεν θα πρέπει να είναι υπερπροστατευτικοί και να αφήνουν να εννοηθεί, ότι εξαρτάται η ζωή τους από τη ζωή των παιδιών τους.

A2.

2^η §: Η κρίση στις σχέσεις γονέων - παιδιών κατά την εφηβεία.

3^η §: Η ενδεδειγμένη στάση των γονέων κατά την εφηβεία.

B1.

- Οι συνέπειες της εφηβικής συμπεριφοράς δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία της οικογένειας.
- Ο νέος οφείλει να επιδεικνύει διαλλακτικότητα στις απόψεις του. (πρέπει)
- Είναι υποχρέωση των γονέων να συμβουλεύουν τα παιδιά τους. (καθήκον).
- Η συμπεριφορά του επέφερε τον χωρισμό. (προκαλεί).
- Ο έφηβος επιθυμεί την ανεξαρτησία του. (θέλει).

B2.

1 μεταφορικά

2 κυριολεκτικά

3 μεταφορικά

Στην εφηβεία ο νέος αποχωρίζεται ουσιαστικά τους γονείς και εγκαταλείπει σταδιακά την παντοδυναμία του παιδιού. Ενώ ήταν πάντα στο **επίκεντρο της προσοχής** των γονιών, τώρα θα πρέπει να αναλάβει ο ίδιος ευθύνες. Η προσκόλληση στην οικογένεια («Θα τα καταφέρω μόνος μου;», «Θα είναι η οικογένειά μου καλά;»...) μαρτυρά τη δυσκολία αποχωρισμού και αυτό έχει επιπτώσεις στις **κοινωνικές συναναστροφές** του νέου. Στο άλλο άκρο βρίσκεται η ψευδοωριμότητα, δηλαδή η αίσθηση ότι ο έφηβος είναι πολύ ώριμος και μπορεί να τα αντιμετωπίσει όλα μόνος του.

Επίσης, η **απομάκρυνση των νέων** κατά την περίοδο της εφηβείας προκαλεί «κρίση» στους γονείς οι οποίοι δεν ξέρουν πώς να τη διαχειριστούν. Ο έφηβος δοκιμάζει συμπεριφορές διαφορετικές από των γονιών του για να εδραιώσει έτσι τη δική του ταυτότητα. Έρχεται σε σύγκρουση μαζί τους, όταν αυτοί θέλουν να τον συμβουλέψουν. Ακόμη, έχει την τάση να απομυθοποιεί τους γονείς του. Αρνείται τη γνώση των γονιών του, που τη βρίσκει παλιά και όχι αυθεντική. Θέλει να δημιουργήσει ο ίδιος τη γνώση. Δεν **αποδέχεται** συμβουλές, ιδίως όταν αυτές υπονοούν «εσύ δεν ξέρεις». Σε περίπτωση που οι γονείς είναι υπερπροστατευτικοί (ελέγχουν υπερβολικά τη ζωή των παιδιών τους) και συνάμα δεν έχουν προσωπική ζωή, αλλά η ζωή τους εξαρτάται από τη ζωή των παιδιών, είναι πολύ πιθανό να προκληθούν συγκρούσεις στην οικογένεια.

Οι γονείς των οποίων τα παιδιά βρίσκονται στην εφηβεία θα πρέπει να είναι σταθεροί, αλλά ταυτόχρονα και ευέλικτοι. Όπως αλλάζει το παιδί, έτσι θα πρέπει και η στάση του γονιού να **διαφοροποιείται** σιγά-σιγά, προσφέροντας όμως πάντα σταθερότητα. Για παράδειγμα, οι υπαναχωρήσεις της μητέρας ή του πατέρα από το καθήκον τους να βοηθήσουν το παιδί τους να «απογαλακτισθεί» μπορεί να παγιδεύσουν τον έφηβο και να μην τον αφήσουν να προχωρήσει προς την αυτονομία, γιατί θα νιώθει ενοχές επειδή τους «εγκαταλείπει».

ΘΕΜΑΤΑ

- A1.** Με ποια επιχειρήματα τεκμηριώνεται η άποψη του συγγραφέα ότι η απομάκρυνση των νέων προκαλεί «κρίση» στους γονείς; (60-80 λέξεις)
(μονάδες 15)
- A2.** Στους τρόπους με τους οποίους ο συγγραφέας επιτυγχάνει τη συνοχή του κειμένου περιλαμβάνεται και η επανάληψη. Να επισημάνετε τις λέξεις του κειμένου που επαναλαμβάνονται.
(μονάδες 10)
- B1.** Να συντάξετε μία παράγραφο 40-50 λέξεων στην οποία να χρησιμοποιήσετε τις λέξεις/φράσεις με **έντονη γραφή**, με βάση τη σημασία τους στο κείμενο: **επίκεντρο της προσοχής, κοινωνικές συναναστροφές, απομάκρυνση των νέων, αποδέχεται, διαφοροποιείται.**
(μονάδες 10)
- B2.** Να επισημάνετε στο κείμενο τρεις περιπτώσεις μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας και να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.
(μονάδες 15)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Ο συγγραφέας για να αιτιολογήσει την άποψη ότι η απομάκρυνση των νέων προκαλεί κρίση στους γονείς, επισημαίνει την επιθυμία του εφήβου να εδραιώσει την δική του ταυτότητα, αμφισβητώντας τη γνώση των γονιών του, θεωρώντας την παρωχημένη, με αποτέλεσμα να συγκρούεται μαζί τους. Παράλληλα, υπογραμμίζει την στάση του νέου να απορρίπτει οποιαδήποτε συμβουλή, επειδή πιστεύει ότι θίγεται η προσωπικότητά του. Τέλος αναφέρει πως η υπερπροστατευτικότητα που δείχνουν πολλές φορές οι γονείς, μπορεί να οδηγήσει σε συγκρούσεις με τα παιδιά.

A2. εφηβεία, γονείς, οικογένεια, παιδί.

B1. Κατά την περίοδο της εφηβείας οι κοινωνικές συναναστροφές των εφήβων βρίσκονται στο επίκεντρο της προσοχής των γονέων. Ο νέος επιδιώκει να διαφοροποιείται, στην προσπάθειά του να βρει τη δική του ταυτότητα και δεν αποδέχεται τις συμβουλές που του δίνουν, θεωρώντας τις απαρχαιωμένες. Συχνά, η απομάκρυνση των νέων από το οικογενειακό περιβάλλον είναι αναπόφευκτη.

B2. προσκόλληση στην οικογένεια
δοκιμάζει συμπεριφορές
έρχεται σε σύγκρουση

**Χρήση: Η γλώσσα απευθύνεται στο συναίσθημα και προκαλεί συγκίνηση και αισθητική απόλαυση. Παράλληλα ο λόγος γίνεται πιο παραστατικός.